

Tekstil İşçisinin Sesi

Sayı: 5

İletişim: tekstiliscisinin sesi@gmail.com

- ❖ **Düşük ücretlere, güvencesiz, sigortasız çalışmak istemiyoruz!**
- ❖ **Sigortalı, güvenceli çalışmak hakkımız!**
- ❖ **Uzun çalışma saatlerine, karşılıksız fazla mesaiye hayır!**
- ❖ **Çalışma saatleri kısaltılsın! Paydos saatini bilmek, fazla mesai ücretimizi almak istiyoruz!**
- ❖ **Ücretsiz izin dayatmasına son!**
- ❖ **Sendika haktır, engellenemez!**

Tekstil işçisine kimyasal tehdit

İnsan sağlığı! İşçiye, emekçiye verilen değer! Bu kadar iş kazası, işçi ölümü gerçekleşirken, ihmaller ve kullanılan maddeler yaşanan olayların yüzde kaçını oluşturuyor? Ya da yaşanan olaylardan ders alınıp hataların telafisi için ne kadar çaba harcanıyor?

Günümüzde çoğu sektörde yaşandığı gibi tekstil sektöründe de ihmaller sonucu birçok iş kazası, kalıcı hastalıklar ve ne yazık ki ölümler meydana geliyor. Bu kazaların birçoğu tekstilde kullanılan kimyasallar nedeniyle gerçekleşiyor. Daha kaliteli, daha dayanıklı, daha çeşitli ürünler elde edebilmek için işçilerin sağlığı geri planda tutuluyor ne yazık ki. Bu maddeler sadece üretim aşamasında değil ürün haline gelseler bile insan sağlığı için ciddi bir tehdit unsuru. Ayrıca kullanılan bu kimyasalların çevreye verdiği zararlar da azımsanamayacak boyutlarda.

Patlayıcı, oksitleyici, kolay alevlenir, toksit, aşındırıcı, tahriş edici, alerjik, kanserojen, mutajen ve çevre için tehlikeli olma özelliklerinden en az birine sahip olan maddeler ve ürünleri tehlikeli kimyasallardır. Tekstil sektöründe kullanılan maddeler bu özelliklerin birçoğunu içermekte. Bu kimyasallar deride, solunum yollarında, gözlerde, burunda ve boğazda tahrişe (asetik asit, formik asit...), şiddetli öksürük, bronşit ve nefes darlığına

(klorür asit), ısıtılmış asidin buharına ve dumanlarına maruz kalma sonucu şuur kaybı ve ciddi ciğer tahribatlarına (sülfirik asit),kansere (azo boyar maddeler), bağışıklık ve üreme sistemine (alev geciktiriciler), karaciğer, kan, böbrek ve sinir sistemi bozukluklarına (klorlu organik taşıyıcılar, klorlu fenoller...),şiddetli zehirlenmelere (oksalik asit) ve daha birçok ciddi hastalığa sebep olmakla birlikte ölümleri de beraberinde getiriyor.

Ülkemizde ve dünyanın birçok yerinde basının yalnızca birkaçını yansıttığı iş kazası ve işçi ölümlerinden de bildiğimiz gibi sonuca gelene kadar birbirini takip eden bir ihmaller zinciri görmek mümkün. Bu ihmaller, kullanılacak maddelerin zararları ve kullanılırken alınması gereken önlemler konusunda işçilerin yeteri kadar bilgilendirilmemesi ve denetlenmemesi ile birlikte ciddi sonuçlara yol açıyor. Ciddi sonuçlar doğurması bir yana iş kazası sonucunda yaralanan, bir daha çalışamayacak durumda olan ya da ölen işçilerin ve ailelerinin hiçbir şekilde hak talebinde bulunamamaları, bulunsalar dahi gereğinin yapılmaması ve yaşanan olaylardan ders alınıp gerekli önlemlerin alınmaması, içinde bulunduğumuz sistemin haklının yanında değil güçlünün (paralının) yanında olduğunu gösteren en büyük kanıt.

Peki dilimizin iş kazası demeye bile varmadığı apaçık iş cinayetlerinin engellenmesi için ne yapılabilir? İşçilerin çalışma alanları ne olursa olsun o alanla ilgili olası kazalar ve alınması gereken önemlerle ilgili bilgilendirilmeli, bu bilgilendirmenin yanı sıra önem alınmaması durumunda ne gibi haklara sahip olduğuyla ilgili bilinçlendirilmelidir. En önemlisi haksızlığa dur diyebilmek için, kendini kapitalist düzenle savaşırken yalnız hissetmemek için, emekçinin haklı sesini duyurabilmek için birleşmeli, sendikalaşmalıdır.

Sigortasız çalışmak istemiyoruz!

Kayıtdışı çalıştırmanın en anlaşılır şekilde ifade edilmesi sigortasız çalıştırmadır. Türkiye’de istihdam oranı en yüksek sektörlerden birisi olan tekstil sektöründe esas üretim merdiven altı tabir edilen ve mahalle aralarındaki 20-30 işçinin çalıştığı küçük atölyelerde yapılmaktadır. Bu atölyeler çoğunlukla, adı büyük firmaların taşeronlarıdır. Firmalar, daha fazla kâr elde edebilmek için buldukları en kolay yöntem başvuru: İşçilerini sigortasız ve düşük ücretle çalıştırmaktır. İşte böylece ismi büyük firmalar, kendilerini temiz çıkarır ve saygın bir şekilde varlıklarını sürdürmüş olurlar. Sigortasız işçi çalıştırma gibi kirli işleri de taşeronlarına yaptırmış olurlar.

Tekstil sektöründe çalışanların çoğu genç işçilerdir. Sigortasız çalışmaya çoğu zaman razı olmaktadırlar. Örgütsüzlük ve işsiz kalma korkusu bunun en önemli nedenleridir. Bir diğer etken de, genç işçilerin sigortalılığı bir süreliğine erteleme eğilimi göstermeleridir. Aslında devletin ilgili tüm kurumları da sigortasız çalıştırmanın, kayıtdışılığın farkındadır. Buna bir anlamda devlet tarafından örtülü olarak rıza gösterilmektedir. Kayıtdışılığın devleti rahatsız eden tek yanı, sigorta primi ve vergi kaybıdır. Bu da olmasa, kayıtdışılığın devlet açısından hiçbir sorun yaratmayacağı açıktır.

Hukuksal kurallardan bakımından sigortalı çalıştırma zorunluluğu, şu an yürürlükte olmayan 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun ilgili maddeleri ile şu an yürürlükte bulunan 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 8. Maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, işverenlerin çalıştırdıkları işçiye ilişkin belgeleri işe başlamadan önce kuruma göndermeleri gerekmektedir. Yasal düzenlemeler gereği, sigortasız çalıştırma her ne olursa olsun yasaktır.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Türkiye’de kayıt dışı istihdam oranı 2012 Yılı Ağustos ayı itibarıyla yüzde 40,1’dir. Sendikal örgütlülüğün neredeyse yok edilme noktasına getirildiği bir süreçte, kayıtdışılıkla mücadele etmek son derece zordur. Türkiye’deki istihdamın neredeyse yarısı kayıtdışıdır. Tekstil ve hazır giyim sektöründe ise kayıtdışı istihdam oranı yüzde 60’lar düzeyindedir. Tekstil sektöründe, evde çalışmanın ve çocuk emeği sömürsünün yaygın olması da bu oranları yükseltmektedir.

Kayıtdışılığa ses çıkarmamak, emekçilerin güvencesiz ve azami sömürü koşullarında çalıştırılmasına sebep olmanın yanında, taşeronluk sisteminin yaygınlaşmasına ve kurumsallaşmasına, dolayısıyla örgütlenmenin neredeyse olanaksızlığına yol açar.

Kayıtdışı istihdam edilen işçi sosyal güvenlik sisteminin dışında kalır. Bu durumda, işçi acil bir hastalık veya iş kazası geçirdiğinde hastanede sosyal güvenlikten yararlanamamaktadır. Ya da kadın işçilerin hamilelik öncesi ve doğum sonrası yasal izinlerini kullanamamaları, sosyal güvenlikten kaynaklanan gerekli ödemelerin (örn; doğum, emzirme yardımı vs.) yapılamaması gibi birçok sorun işçilerin önüne çıkmaktadır. İşçinin ayrıca, hukuki mevzuatın çerçevesi dışında kaldığı için ileride çalışma süresini tespit ettirebilmek ve alacaklarını alabilmek için dava açması ve masraf yapması gerekmektedir.

Kayıtdışılıkla işçilerin işten çıkarılması kolaylaşır. Sık işçi giriş çıkışları bu sektörde çok yoğundur. Dolayısıyla işçilerin birbirini tanıyacak kadar birlikte çalışma şansı da olamamakta, aralarında bir güven ilişkisi de oluşamamaktadır. Bu durum, işçileri bireysel kaygılarla hareket etmeye, en küçük sorunda mücadele yerine işi bırakmaya sevk etmektedir. Ancak çözümün bu olmadığı, sigortalı çalışmanın bir hak olduğu bilinciyle ve örgütlü bir şekilde mücadele etmenin gerekliliği ortadadır. Bu hakkı sonuna kadar savunmak ve bunun için mücadele etmek hepimizin görevidir.

İşçi tek başına hiçbir şey, birleşirse her şey!

Hep ezildiğimizden, çocuklarımızı istediğimiz okutamadığımızdan, sosyal bir hayatımız olmadığından yakınıp dururuz. Gün gelir sinirleniriz, gün geliriz ağız dolusu küfürler yağdırırız patrona. Bir işçi, öfkesini böyle kusar. Sonra bu öfkeyi içimize atar, makinenin başına geçer, hayatımıza devam ederiz. Defalarca devam eder gider bu öfke hali. Bu dünyada geçinemeyen, kredi kartlarına mahkûm edilen, borç içinde yüzenin sadece kendimiz olduğuna inanırız.

Tüm bu koşuşturma içinde yalnız hissederiz. Hâlbuki çoğunluk içinde azınlık olan bizleriz. Kendimizi azınlık konumuna düşüren yine bizleriz. Patronların tek tek bizi sömürmesini, haklarımızı gasp etmesine izin veren bizleriz. Çünkü tekiz, biriz. Patronun çok güçlü, kudretli olduğunu, bir işçinin ise onun karşısında aciz olduğunu düşünürüz. Buraya kadar yazılanlar kısmen doğrudur. Gerçekten de bir işçi, patron karşısında zayıftır, hakkını savunamaz. Çünkü patron o işçinin yalnızlığını kullanır. Onun muhtaç halini avantaja çevirir. “Dışarıda senin yerine

alacağım yüzlerce insan var” der geçer. Bir işçi, üretimi durdurursa, patrona bir şey olmaz. Bir işçinin üretime katılmaması, siparişleri zamanında yetiştirmesini engellemez.

Peki işçi ne zaman güçlüdür? Hangi durumlarda patron aslında işçilere muhtaç olduğunu anlar?

İşçiler, patrona karşı tek yumruk olduklarında, aralarındaki ayrı gayrıyı bir kenara bırakıp aynı ekmek teknesinde farkları olmadıklarını anladıklarında kısacası birlik olduklarında güçlü olurlar. İşte o zaman dün ezilen işçi, eskisi gibi değildir. O, sınıf kardeşleriyle birlikte güçlüdür. Dün ezen patron, eskisi gibi olamaz. Eskisi gibi güçlü değildir. Artık takke düşmüş, kel görünmüş olacaktır!

İşçilerin birleşmesi, patronlara karşı haklarını araması matematik kadar zor değildir. Zor olan bunun farkına varmak, bir an önce haklarımız için birlikte mücadele etmeye niyet etmek ve adım atmaktır. İşçiler bir kere birleşti mi, gerisi de gelecektir.

Birbirimizden haberdar olalım!

Haberlerinizi, Şikâyetlerinizi ve Önerilerinizi Bizimle Paylaşın Yayınlayalım

Telefon: 0(530) 112 91 09

tekstiliscisinin sesi@gmail.com

facebook.com/tekstil.iscisi

